МІРНА ЖЫЦЬ — ШЧАСЛІВЫМ БЫЦЬ

Мы пазнаёмімся з вершамі і апавяданнямі пра мужнасць і гераізм людзей у гады Вялікай Айчыннай вайны, пра жыццё дзяцей у пасляваенны час і ўшанаванне герояў.

Мы будзем вучыцца:

- ✓ вызначаць час і месца падзей, што паказаны ў мастацкіх творах;
- ✓ назіраць, хто распавядае ў творы — аўтар ці яго герой;
- ✓ тлумачыць учынкі дзейных асоб, выказваць свае адносіны да іх;
- ✓ выразна чытаць верш з гэтага раздзела і перадаваць яго настрой;
- ✓ падрабязна пераказваць частку апавядальнага твора па складзеным плане.

Варта задумацца. Чаму людзі і ў нашы дні даглядаюць помнікі героям і ахвярам Вялікай Айчыннай вайны?

Правообладатель Национальный институт образования

Творчае заданне

1. Разгледзьце малюнак на с. 77.

2. Адкажыце на пытанні.

1) Якая пара года адлюстравана на малюнку?

2) Дзе знаходзяцца хлопчык і дзяўчынка?

3) Чым яны заняты? Раскажыце.

4) Ці падыходзіць малюнак да назвы раздзела «Мірна жыць — шчаслівым быць»? Дакажыце.

5) Каму мы павінны быць удзячнымі за мірнае неба над галавой? Знайдзіце падказку на малюнку.

Маўленчая размінка. Прачытайце верш. Правільна вымаўляйце гукі [ч], [р], [ц’], [дз’].

Тры чарадзеі

Тры **ча**ра**дзе**і
На све**це** **жы**ву**ць**.
Ут**р**ох яны сею**ць**,
Ут**р**ох яны жну**ць**…
Т**р**ы **ча**ра**дзе**і
На све**це** **жы**ву**ць**.
Іх П**р**ацаю,
Д**р**ужбаю,
Мі**р**ам
Заву**ць**.

Міхась Пазнякоў.

Правообладатель Национальный институт образования

Зажу́раны — сумны, маркотны.
Ку́ля — невялікі свінцовы прадаўгаваты снарад для стральбы з ручной агнястрэльнай зброі і кулямёта.
Грудо́к — невялікая горка, узгорак.
Паго́жы — ясны, цёплы.
Удава́ — жанчына, у якой загінуў або памёр муж.

МІХАСЬ ПАЗНЯКОЎ

Помнік герою

Герою з Масквы ці з-за Дона,
Майму земляку ці з-за Волгі
Пад юным зажураным клёнам
Стаіць абеліск ля дарогі.
Далёка ад роднага краю
Сцяжыну яго абарвала
Тупая варожая куля.
Хавала яго не матуля.
Салют не грымеў над грудком —
Хавалі салдата цішком
Уночы жанчыны-сялянкі
На мужнай зямлі партызанскай.

Не быў ён знаёмы нікому,
Застаўся таму невядомы.

Правообладатель Национальный институт образования

У Дзень Перамогі пагожы
Абнеслі грудок агароджай.
Чырвоная гордая зорка
Заззяла над сумным пагоркам.
Удовы з адноўленай вёскі
Пасеялі побач валошкі,
Маленькую лаўку зрабілі
І клён малады пасадзілі.

Расце ён, салдату спявае
Пра маці, што дома чакае.

1. Які настрой выклікаў у вас верш Міхася Пазнякова?
2. У памяць аб кім стаіць каля дарогі абеліск? Чаму на ім не напісана імя пахаванага салдата?

Правообладатель Национальный институт образования

3. Якую гісторыю з жыцця героя расказвае паэт? Прачытайце адпаведны ўрывак з твора.
4. Па чым можна здагадацца, што салдата пахавалі беларускія жанчыны? Адказ падмацуйце радкамі з верша.
5. Як ушаноўваюць памяць аб загінуўшым? Прачытайце.
6. Разгледзьце ілюстрацыю да верша (с. 80). Якімі радкамі з твора яе можна падпісаць? Прачытайце.
7. Падрыхтуйце выразнае чытанне верша з адпаведнымі настроем і інтанацыяй.

Давайце абмяркуем. Чаму людзі павінны помніць пра герояў Вялікай Айчыннай вайны?

Лютава́ць — праяўляць жорсткасць.
Во́бмацкам — пры дапамозе дотыку, абмацваючы.
Не мог даўме́цца — не мог здагада́цца.
Канту́зіць — нанесці ўдар або траўму арганізму (пры выбухах, разрывах снарадаў) без пашкоджання покрыва цела.
Лазарэ́т — невялікая бальніца пры вайсковай часці.
Байні́ца — адтуліна ў сцяне абарончых збудаванняў для стральбы.

Правообладатель Национальный институт образования